

Kázeň z ev. služieb Božích so spovedou a VP, Bratislava (NK), 1. 9. 2019, 11. NE po Trojici, ES 374, 203, 354; A 88 (cez VP: 543, 296); epištola: Sudcov: 13, 1 – 5 a 24

Modlitba: Drahý Bože, bola doba, keď sme neboli, a Ty si nás stvoril.

Ešte sme Ťa nectili, a Ty si sa už o nás staral,
mal si s nami súcit, bdel si nad nami.
Ešte sme Ťa o nič neprosili, a Ty si sa nad nami zmlieval,
sklonil si sa k nám, zahŕňal nás svojím hojným požehnaním.
Prosíme, požehnaj i dnes svojmu slovu i darom svojho stola.
Veď nás k úprimnému pokániu, k viere,
k tomu, aby sme rozpoznali hodnotu pokladu,
ktorý máme v Tebe, trojjediný Bože. Amen.

(Voľne podľa Knihy modlitieb arménskeho mnícha Gregora z Nareku /951 – 1003/)

Sudcov 13, 1 – 5 . 24: „¹Izraelci opäť robili, čo sa nepáčilo Hospodinovi, a Hospodin ich vydal na **štyridsať rokov do rúk Filištíncov**. ²Bol raz istý muž z Corey, z dánovskej čelade, a volal sa Mánóach. Jeho žena bola **neploďná a nerodila**. ³Hospodinov anjel sa zjavil žene a povedal jej: Hľa, si neploďná a nerodíš; ale predsa počneš a porodíš syna. ⁴Preto daj pozor a nepi víno ani iný opojný nápoj a nejedz nič nečisté. ⁵Lebo počneš a porodíš syna. Britva sa nesmie dotknúť jeho hlavy; lebo chlapec bude **zasvätencom Božím** od života matky, a **on začne vyslobodzovať Izrael z rúk Filištíncov**.“ „²⁴Keď žena porodila syna, dala mu meno Samson. Chlapec rástol a Hospodin ho požehnával.“

Sudcov 16, 4 – 5 . 16 – 23 . 25 – 31a: „⁴Potom sa (Samson) v údolí Sórék **zalúbil do ženy menom Delíla**. ⁵Prišli k nej **filištínske kniežatá a povedali jej: Zváb ho a dozved' sa, v čom je jeho veľká sila a čím by sme ho mohli premôcť, zviazať a zdoľať ho; každý z nás ti dá tisícsto šekelov striebra**.“ (1 šekel = 11, 5 – 12, 2 gramov) „¹⁶Keďže ho celý čas **unúvala svojimi rečami a sužovala ho, zmalomyselne až na smrť**, ¹⁷**otvoril jej celé srdce a povedal: Britva sa mi ešte nedotkla hlavy, lebo som Božím zasvätencom od života matky. Keby ma ostrihali, stratila by sa mi sila, oslabil by som a bol by som ako všetci ostatní ľudia**. ¹⁸Keď Delíla videla, že jej odhalil celé srdce, dala zavolať **filištínske kniežatá a povedala im: Tentoraz podťe, lebo mi odhalil celé svoje srdce**. A **filištínske kniežatá prišli**

k nej a doniesli so sebou aj striebro. ¹⁹Ona ho uspala vo svojom lone a zavolala človeka, ktorý mu ostrihal sedem pramienkov hlavy. Samson začal slabnúť a sila ho opustila. ²⁰Vtom zvolala: **Filištínci idú na teba, Samson! Keď sa prebudil zo spánku, pomyslel si: Vyviaznem z toho ako dosiaľ, strasiem sa ich. Ešte totiž nevedel, že Hospodin odstúpil od neho**. ²¹Filištínci ho chytili, vypichli mu oči a odvedli ho do Gazy. Tam ho sputnali okovami a vo väzení musel mlieť zrná. ²²Potom, po ostrihaní, začali mu rásť vlasy na hlave.

²³Raz sa zhromaždili **filištínske kniežatá, aby priniesli veľkú obeť svojmu bohu Dágónovi a aby sa oddali radovánkam**. ²⁵Keď boli v dobrej nálade, povedali: **Zavolajte Samsona, nech nás zabáva**. Zavolali Samsona z väzenia a musel ich zabávať. Potom ho postavili medzi stĺpy. ²⁶Tu Samson povedal chlapcovi, ktorý ho držal za ruku: **Nechaj ma, nech ohmatám stĺpy, na ktorých spočíva dom, a oprel sa o ne**. ²⁷Dom bol plný mužov a žien ... **aj všetky filištínske kniežatá boli tam, a na streche bolo okolo tritisíc mužov a žien**. ²⁸Vtedy Samson volal k Hospodinovi: **Ó, Hospodine, Pane! Spomeň si na mňa a posilni ma len tentoraz, nech sa aspoň vypomstím Filištíncom za jedno z mojich dvoch očí**. ²⁹Nato Samson objal oba prostredné stĺpy, na ktorých dom stál, jeden pravou a druhý ľavou rukou, a zaprel sa do nich. ³⁰Pomyslel si: **Nech zomriem aj ja s Filištíncami! Navalil sa celou silou a dom spadol na kniežatá i na všetok ľud, čo bol v ňom, takže mŕtvych, ktorých usmrtil svojou smrťou, bolo viac ako tých, ktorých usmrtil za svojho života**. ³¹Nato prišli jeho bratia i všetci príbuzní, zdvihli ho, odniesli a pochovali.“

Milí bratia a milé sestry!

Pripomínali sme si 75. výročie SNP. – Viacerých ľudí, ktorí pri jeho príprave i počas povstania prejavili veľkú odvahu a statočnosť. Áno, **jestvujú ľudia, ktorí sú pozoruhodní tým, čím sa stali. No sú aj takí, ktorí sú pozoruhodní tým, čím sa mohli stať, avšak nestali sa**. Mali veľké predpoklady, no nezúročili ich tak, ako mohli. Keď

máme citlivé srdce, uznáme, že **v tej či o nej miere to platí aj o nás.**

Pán Boh si nás vyvolil. V krste nám dosvedčil: Môj/moja si ty! Počítam s tebou!

Vyvolenie neznamena, že Boh bude tomu, koho vyvolil, nadržovať. Dávať sa na jeho prešľapy cez prsty. Naopak, vyvolenie znamená, že Pán od neho mnoho očakáva. Aj vyvolený môže upadnúť do pýchy a svoje vyvolenie zneužiť, zmariť, premrhať. Príkladom toho je Samson. Kto bol tento muž?

Syn zaslúbenia. Samsonova mama bola dlho neplodná. Samson sa narodil ako syn zaslúbenia. Nie z moci človeka, ale predovšetkým z moci Božej. Prichádza na scénu v čase najdlhšieho útlaku, akému dovtedy Boží ľud čelil. Izraelcov sužovali **40 rokov** ich úhlavní nepriatelia – Filištínci. To, ako Filištínci neustále ohrozovali Boží ľud pripomína moc nepriateľského sveta, ktorý svojimi výpadmi neprestáva dotierať na cirkev i jednotlivých kresťanov. **Aj ako Boží vyvolení, zažívame pokúšania, útoky, no kież nezabúdame na to, že Pán Boh si nás v Kristovi milostivo vyvolil!**

Bezdetnosť Samsonových rodičov tvorí pozadie Božieho divu. Ukazuje, že **Hospodin dáva to, čo ľudia nemôžu dať.** Nielen protivníci útočia, ale neustávajú ani Božie spasiteľné zásahy. Samsona vyvolil Boh, aby bol Pánovým zasvätencom. Vyslobodzoval Boží ľud z rúk nepriateľov. Nie každý má takéto poslanie. No všetci – každý

z nás má od Boha určenie a úlohu: žiť v posvätení – teda na Božiu slávu a česť, stať sa nástrojom v Božích rukách.

Pre zasvätencom (nazirejcov) mala byť charakteristickou črtou **triezvosť.** Služba Bohu vyžaduje pozornosť celej mysle, ktorá nie je nalomená **nijakým opojným nápojom.** Ďalšie znaky zasvätenca: zdržiavanie sa nábožensky nečistých jedál (čo bola prevencia pred kultickým spoločenstvom s pohanmi). Podobne voľný rast vlasov mal brániť úpravám vlasov, aké sa praktizovali v bohoslužobnom živote pohanských národov (napr. egyptskí kňazi si holili hlavy).

Samson mal veľké obdarovanie od Boha, zdal sa byť nepremožiteľný zvonku, no veľmi ľahko bol premožený zvnútra. Porušoval svoj sľub Bohu a Božie zákony. Posúval hranice hriechu. Bol beznádejný slaboch pred ženami. Ovládala ho zmyselnosť. Dary, schopnosti, ktoré mu dal Boh, používal nemúdro. **Chodieval tam, kam by Boží človek nemal ísť. Otváral svoje srdce nesprávnym ľuďom. Dal sa viesť očami, nie vierou.** Práve o oči potom prišiel – a ako nevidomý videl viac a lepšie.

Je paradoxné, koľkí práve v situáciách utrpenia a strát spoznali, že zrazu vidia inak. – Rozlišujú oveľa lepšie to, čo je prvoradé a zmysluplné, od toho čo je iba nepodstatné, či balastom.

Na základe Samsonovho života **premýšľajme o našom stave, o duchovnej (ne)/vnímavosti nás, súčasných ľudí.**

Aj o nevnímavosti v navonok „svetských“ veciach. Vedci napr. varujú pred dôsledkami **globálneho otepľovania**. No **ak odpoveďou naň bude apatia**, keď sa vedúci krajín svorne a intenzívne nepostavia klimatickej ľahostajnosti, a aj my neurobíme, čo môžeme, **neobstojíme**. – Nedá sa čakať zmena k lepšiemu, ale boj o vodu, úrodu, migrácia z neúrodných oblastí tam, kde sa dá žiť.

V závere Samsonovho života sa opäť úžasne **prejavila Božia moc**. **Hoci bol Samson v úbohej situácii, Boh na neho nezabudol. On počuje volanie z hĺbokosti.** Na dne svojej biedy **Samson spoznal, že nie v jeho sile, ale v Božej moci je spása a nádej**. Ňou zmocnený vykoná súd nad nepriateľmi Božieho ľudu. Stane sa vysloboditeľom Izraela.

Príbeh Samsona dosvedčuje, že na **pokánie, na nový začiatok, nie je neskoro**. No Samsonov príbeh nám je aj **výstrahou: nezahrávať sa s hriechom a neposúvať hranice dobra a zla.** Možno už tým, na čo a dívame, čo sledujeme a čítame. **Čo vpúšťame do svojho vnútra?** Veci lživé, nečestné, nespravodlivé, nečisté a nehodné lásky. To, čo zašpiní naše vnútro? Alebo ho plníme tým, čo je pravdivé, čisté, čestné, spravodlivé, čo buduje? List Filipským (4, 8) nás povzbudzuje: „*Premýšľajte, bratia, o všetkom, čo je pravdivé, čo čestné, čo spravodlivé, čo čisté, čo lúbezné, čo príjemné, o všetkom, čo je cnostné a čo chválitebné!*“

Nedávno sme sa lúčili s vzácnou osobnosťou ev. cirkvi, doc. Milošom Kovačkom. Povedal: „Treba sa obzerať denno-denne, konfrontovať sa so svedomím. Ak sa v ňom vaša pravda zdá byť neistou, treba hľadať pravdu celú. **Ak sa dotknete špiny, treba sa čím skôr očistiť, ak ublížite, treba bez meškania odprosiť. Vtedy prichádza do srdca blaženosť.** A to je stav duchovnosti. Vtedy viete, že nablízku je Hospodin, ktorý sa na vás usmieva.“

Samson vo svojom troskotaní ukazuje k Tomu, ktorý mal prísť, a ktorý bol bez hriechu verným sudcom svojho ľudu. **Ukazuje na Pána Ježiša Krista.** **V Jeho ranách máme duchovné zdravie, v Ježišovej smrti máme odpustenie hriechov, život.** Večera Pánova nám to pripomína.

Pán sa neotočil chrbtom k Samsonovi, ani nám dnes sa neotáča chrbtom. Ako ľudia v minulosti, i my POTREBUJEME JEŽIŠA - SPASITEĽA, ktorý prináša odpustenie hriechov a volá nás, aby sme Ho nasledovali - žili v láske, dôvere k Nemu v poslušnosti Jeho slovu a láske k blížnym. – Aby o nás neplatilo, že sme **pozoruhodní tým, čím sa mohli stať, no nestali sa,** ale žili sme múdro – podľa Božieho slova vo všetkých oblastiach života.

Nech nás v tom posilní aj Večera Pánova, ku ktorej sme pozvaní. Amen.

Použitím viacerých prameňov: [Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár](#)